

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Deo Vno, & Trino

Vindalium, 1646

Sect. V. De incomprehensibilitate Dei, & ineffabilitate eius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38742

DE DEO. CAP. III. 91
entis diuini: quare si videtur essentia,
nulla ratio est cur visio ad eam solam
terminari debeat.

Nota 2. vnionem hypostaticam respi-
cere personam verbi vt subsistentem,
quare cum Verbum habeat subsistentiã
realiter distinctam à subsistentiis alia-
rum personarum, non est necesse quod
omnes simul incarnentur; at visio beati-
fica fertur in Deum prout est intelli-
gibilis, quod habet secundum omnes per-
fectiones suas, tam absolutas quàm re-
latiuas; quare non est ratio cur vna pos-
sit videri sine alia.

„ Nota 3. essentiam diuinam vno mo-
do esse speculum necessarium, alio libe-
rum. Dicitur speculum necessarium,
quatenus suam essentiam ostendens, non
potest occultare attributa essentialia, aut
relationes personales, Liberum verò,
quatenus ex futuris contingentibus, po-
test hæc, vel illa beatis manifestare, vt
libuerit.

SECTIO V.

*De Incomprehensibilitate Dei, &
Ineffabilitate eius.*

CONCLUSIO I.

ET si Deus aliquatenus à beatis com-
prehendatur, propriè tamen est in

comprehensibilis.) Prima pars probatur, nam comprehendere latè spectatum opponitur insecutioni; ita vt qui iam attingit aliquid quod antea insequabatur, dicatur illud comprehendere: at beati méte tenent Deū quem in via insequuti sunt: ergo eo sensu eum comprehendunt, vnde & vulgò comprehensores dicuntur.

Item iuxta August. epist. 112. illud comprehenditur quod ita videtur, vt nihil illius lateat videntem: at nihil Dei latet beatos, cum videant omnes illius perfectiones intrinsecas, siue absolutas, siue respectiuas; ergo eatenus Deū comprehendunt.

„ Secūda pars suadetur tum ex Script. quæ docet Ierem. 32. Deum esse incomprehensibilem cogitatu, quod intellige passiuè seu respectu cogitationis in alio existentis, Deus enim non sibi est incomprehensibilis: tum ex capite si firmiter, vbi idem statuitur: tum ratione S. Thomæ 1. p. q. 12. art. 7. quæ hoc modo proponi potest. Tunc res aliqua propriè ab intellectu dicitur comprehendendi, quando tam perfecte cognoscitur, quantum ex parte sua cognoscibilis est, licet adhuc per cognitionem ex se perfectiorem cognosci possit: sic enim

intellectus ita intimè eam peruadit & penetrat, vt sit adæquatio inter cognitionem & obiectum cognoscibile, secundum totam cognoscibilitatem quã habet: quod proinde omni ex parte veluti concluditur & comprehenditur: vnde qui nouit propositionem demonstrabilem, per medium tantum probabile, illam propriè non comprehendit, vt monet S. Doctor supra ad 2. quia licet cognoscat quidquid est in illa propositione; nimirum subiectum, prædicatum, & copulam, non tamen eam cognoscit, eo modo perfectissimo, quo ipsa petit cognosci ex natura sua; videlicet per medium demonstratiuum. Atqui nullus intellectus creatus potest Deum, tam perfectè cognoscere quantum ex se cognoscibilis est; quia res quælibet ita se habet ad cognoscibilitatem, seu intelligibilitatem, sicut ad entitatem: Deus autem habet entitatem essentialiter infinitam ex supradictis, ergo & infinitam intelligibilitatem, cui proinde nulla vis intelligendi creata, vtpote essentialiter finita, æquari potest.

CONCLUSIO II. Etsi Deus pleraque nomina propria habeat, propriè tamen est ineffabilis, & innominabilis respectu nostri, quatenus nullum

nomen possumus illi imponere quod ipsius quidditatem perfectè repræsentet.) Prior pars ostenditur, nam quædam perfectiones, nempe simpliciter simplices sunt in Deo propriè; ergo & nomina tales perfectiones significantia ei propriè competunt, quod intellige rem ipsam spectando per nomina significatam, non autem modum significandi, qui varias imperfectiones inuoluit, ut postea dicemus.

Intellige etiam Deum habere nomina propria, quatenus proprium opponitur non tantum metaphorico, sed etiam communi: ita ut quædam sint nomina ipsi soli competentia, qualia sunt nomina Deus, Qui est, Iehoua, de quorum significatione agit S. Thomas 1. p. q. 11. variis articulis.

„ Hic solum nota, ex art. 11. nomen, Qui est, triplici de causa esse maximè proprium nomen Dei 1. propter eius significationem, vnumquodque enim denominatur à sua forma; at nomen, Qui est, significat ipsum esse, quod soli Deo conuenit per essentiam. 2. propter eius vniuersalitatem; nullum enim essendi modum determinat, sicut alia nomina, sed generatim omnes complectitur, & significat ipsum pelagus infinitum diui-

næ substantiæ. 3. propter eius confignificationem, significat enim, esse in præfenti, quod maxime propriè de Deo dicitur; quia eius esse non nouit præteritum, vel futurum, vt docet Augustinus 5. Trinit. 2.

Posterior pars probatur. 1. ex Script. Nam Paulus ad Eph. 1. ait Deum esse super omne nomen quod nominatur, siue in hoc sæculo, siue in futuro. Item ex Patribus qui vno ore ineffabilitatem Dei inculcant, passimque celebrant dictum illud Platonis, Deum intelligere difficile est, loqui autem impossibile: vnde in Concil. Later. sub Innoc. III. statutum est Deum esse ineffabilem, vt refertur in cap. firmiter.

Tandem accedit ratio, quia cùm res nominemus prout illas concipimus, nequeamus autem Deum in hac vita concipere, vt in se est, sequitur non posse à nobis excogitari aliquod nomen, quod illius quidditatem & essentiam, prout in se est exprimat, vt concludit S. Thomas eiusdem quæst. art. 2. cò vel maxime quod nullum nomen Deo à nobis imponi potest; quod non includat imperfectionem aliquam in modo significandi, nam verbi causa, nomen, Deus, significat per modum compositi substantialis ex natura, &

supposito: nomen bonus, sapiens, iustus, &c. per modum compositi ex subiecto, & accidenti; nomen verò bonitas, sapientia, iustitia, per modum entis incompleti.

SECTIO. VI.

De inaequalitate visionis.

CONCLUSIO I.

INter visiones beatorum nulla est inaequalitas specifica, non tamen omnes beati sunt aequales in perfectione beatitudinis essentialis.) Prima pars probatur contra Maiorem, tum quia gloria respōdet gratiæ, at hæc est eiusdem speciei, in omnibus beatis, ergo & illa: tum quia tunc actus sunt eiusdem speciei, quando concurrunt principia eiusdem speciei, idemque modus tendendi in obiectum primum, quod hic contingit; cum omnes beati eleuentur ad visionem beatificam per lumen eiusdem rationis, tendantque ad videndum Deum clarè ut in se est; tum denique quia quantumuis visio aliqua
creata